

Ülkemizde enerji sektörünün sorunları iyi analiz edilerek, istikrarlı adımlar atılmalı. Hükümet ve enerji konusundaki yetkili organlar sorunların farkında ve çözüm arayışları içinde. Ayrıca özelleştirme konusunda da kararlı bir anlayış var. Gerçekleştirilecek düzenleme ve iyileştirmelerle özel sektöre yeni enerji yatırımı yapma kararı verdirecek uygun yatırım ortamının oluşturulması bekleniyor.

● AB uyum sürecinde atılması gereken adımlar nelerdir?

AB ülkelerine enerji ihracı için iletim ve dağıtım, AB standartlarına ulaştırılmalı, sistemlerin entegrasyonu sağlanmalı ve Avrupa ile bağlantıların kalitesi geliştirilmeli.

2007 ortasına kadar tek bir elektrik ve gaz piyasası yaratmayı hedefleyen "Avrupa İçin Enerji Politikası" taslağı, 2020'ye kadar yenilenebilir enerji kullanımını yüzde 25'e, biyoyakıtların payını da yüzde ona çıkarmayı amaçlıyor. Daha önce bu hedefler 2010 yılı için yenilenebilir enerjide yüzde on iki, biyoyakıtlarda yüzde 5,75 idi. Enerji verimliliği politikalarında ise AB daha da iddialı. 2020 yılında AB'de, yüzde 20 daha az enerji kullanılması planlanıyor. 2010'a kadar karbondioksit emisyonunun düşürülmesi hedefi de yüzde on iki olarak belirlenmiş.

Bu şeffaf AB pazarının enerji güvenliğinde önemli bir rol oynayacağı düşünülüyor. Öte yandan da serbest pazar kurallarını korumayı amaçladığı söyleniyor. Geçtiğimiz aylarda AB enerji piyasası, Fransa ve İspanya'nın ulusal firmalarının, yabancı enerji devleri tarafından satın alınmasına karşı çıkmasıyla "ulusalcılık" tartışmalarına sahne olmuştu. Strateji değişikliğinin bir başka göstergesi de, AB'nin, kurulacak bu pazarın kurallarının komşu ülkelerde de uygulanmasını sağlamak için çalışacağını açıkça söylemesi. AB içinde ise çabalar, ağırlıklı olarak henüz bu tek pazara entegre olamamış ülkeler üzerine yoğunlaşacak. Enerji güvenliği için depolama alanları kurulacak. Bu oran elektrikte üye ülkelerin ihtiyacının en az yüzde onunu karşılayabilecek kapasiteye sahip olacak.

Türkiye'ye giriş yaptı, Mart 2006'da ise, Ceyhan terminalinde ilk tanker petrolle doldurulduğu. Projenin uzantısı olarak da, Kazak petrollerinin BTC Boru Hattı'na bağlanarak dünya pazarlarına ulaştırılması hedefleniyor.

Bakü-Tiflis-Erzurum Doğal Gaz Boru Hattı ya da daha çok bilinen ismiyle Şahdeniz Projesi "Doğu-Batı Enerji Koridoru" olabilme çalışmalarında ülkemizin ikinci büyük prestij projesi.

AB ülkelerinin 2010 yılından sonra doğal gazda arz açığı yaşayacağı tahmin ediliyor. Önümüzdeki dönemde Avrupa'da ortaya çıkacak gaz açığının kapatılmasında, Hazar ve Ortadoğu bölgelerinin gazına ihtiyaç duyulacak. Hazar ve Ortadoğu ülkelerine ait doğal gaz kaynaklarının Avrupa'ya taşınması Türkiye'yi, kritik ülke konumuna getiriyor. Bu amaçla, ülkemizin de içerisinde bulunduğu iki büyük proje geliştirildi. Bunlar, Türkiye-Yunanistan-İtalya Doğal Gaz Boru Hattı ile Bulgaristan, Romanya ve Macaristan üzerinden Avusturya'ya bağlanacak olan Nabucco Projeleri. Nabucco Boru Hattı, 2010-2030 yılları arasında Avrupa'nın ihtiyaç duyacağı doğal gazın karşılanmasını sağlayacak en önemli projelerin başında geliyor. Projelerle ilgili olumsuz birtakım girişimler de mevcut olmakla beraber her iki projenin de, geçiş noktasında bulunan ülkemizin, Rus gazına olan bağımlılığını azaltacağı düşünülüyor.

Ancak ülkemizin bu önemli konumunun yanı sıra, ulusal enerji kaynaklarımızı maksimum düzeyde kullanmanın önemini de unutmamamız gerekiyor. Türkiye artan nüfusu ve sanayileşmesi ile ciddi bir enerji arz sorunu yaşamanın eşiğinde. Türkiye, ekonomisi büyümekte olan bir ülke ve bu nedenle önümüzdeki yıllarda enerji ihtiyacımız daha da artacak. Bu nedenle enerjide dışa bağımlılığımızı aza indirecek alternatif enerji kaynaklarına yönelmemiz gerekiyor.

Türkiye'nin bu sektörde global anlamda söz sahibi olabilmesi için her şeyden önce istikrarlı biçimde işleyen bir pazar oluşturmaya öncelik verilmeli. Diğer yandan da Türkiye jeopolitik konumunun farkında olmalı ve bu konumu ülkenin avantajına kullanması gerekiyor.

● **Türkiye'nin Doğu ve Batı arasında bir enerji koridoru olma hedefi gerçekleştirilebilir bir hedef mi?**

Türkiye'nin, "Doğu-Batı Enerji Koridoru" olabilmek için Bakü-Tiflis-Ceyhan (BTC) Ham Petrol Boru Hattı ve Bakü-Tiflis-Erzurum Doğal Gaz Boru Hattı olmak üzere kesinleşmiş iki büyük projesi bulunuyor. Asrın projesi olarak tanımlanan BTC kapsamında, Kasım 2005'te Azeri petrolü

● **Türk firmalarının küresel enerji oyunundaki yerini analiz edebilir misiniz? Sizce Türk firmaları, büyük ölçekli global oyuncular haline gelebilirler mi?**

Enerji sektörü, diğer sektörlerden farklı olarak çevreye ve içinde bulunduğu topluma karşı daha duyarlı davranmayı gerektiren, kamusal sorumluluğu olan bir yapıya sahip. Yapılan yatırımları uzun vadeli. Dolayısıyla, gelecek nesiller düşünülerek sahip olunan kaynakların daha verimli kullanılmasından enerjinin çevreye zarar vermeyecek şekilde üretilmesi ve dağıtımın kayıpsız gerçekleştirilmesine kadar zincirin her aşamasında uzun vadeli projeksiyonlar oluşturulması lazım. Enerji sektörü bilgi, deneyim ve sabır gerektiren bir sektör. Bu sektörde global oyuncu olmak sektörün gerçeklerini iyi bilmek ve ona göre strateji ve planlar hazırlamaktan geçiyor. Bu özellikleri taşıyan, vizyonunu bu anlayışla oluşturan Türk firmalarının global oyuncular haline gelmesinin önünde engel olmadığı kanaatindeyim.